

Public Administration
Paper II
लोकप्रशासन
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Note : This paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Who said "When administration has to do with the affairs of a state or minor political institutions — it is called Public Administration."

- (A) James Davis
(B) Frank Goodnow
(C) M. Ruthnaswamy
(D) F.A. Nigro

2. Which of the following issue is *not* emphasized by the New Public Administration Movement ?

- (A) Social equity
(B) Adaptability
(C) Citizen centered
(D) Scientific method

1. जेव्हा प्रशासन राज्य किंवा कनिष्ठ राजकीय संस्थांच्या कारभाराविषयी संबंधित असते तेव्हा त्यास लोकप्रशासन असे म्हणतात. असे कोण म्हणाले ?

- (A) जेम्स डेव्हिस
(B) फ्रँक गुडनोव
(C) एम. रत्नस्वामी
(D) एफ.ए. निग्रो

2. खालीलपैकी नवे लोकप्रशासन चळवळीने कोणत्या प्रश्नावर भर दिलेला नाही ?

- (A) सामाजिक समता
(B) संयोगक्षमता
(C) नागरीकेंद्रीत
(D) शास्त्रीय पद्धत

3. In the opinion of Kautilya 'Arthashastra' is :

- (1) Livelihood of man
- (2) Land
- (3) Family budget
- (4) Economics

Choose the *correct* code :

- (A) 3 and 4
- (B) 1, 3 and 4
- (C) 1 and 2
- (D) 1, 2, 3 and 4

4. Which of the following is *not* a motivator in Herzberg's theory of motivation ?

- (A) Salary
- (B) Responsibility
- (C) Work itself
- (D) Achievement

5. Public choice theory has been influenced by :

- (A) Sociological theory
- (B) Political theory
- (C) Economic theory
- (D) Administrative theory

3. कौटिल्याच्या मते 'अर्थशास्त्र' म्हणजे :

- (1) मानवी जीवन
- (2) भूमी
- (3) कौटुंबिक अर्थसंकल्प
- (4) अर्थशास्त्र

खालील संकेतांकामधून (पर्याय) योग्य उत्तर निवडा :

- (A) 3 आणि 4
- (B) 1, 3 आणि 4
- (C) 1 आणि 2
- (D) 1, 2, 3 आणि 4

4. हर्जबर्गच्या अभिप्रेरणा सिद्धांतात खालीलपैकी कोणता प्रेरक घटक नाही ?

- (A) वेतन
- (B) जबाबदारी
- (C) कार्य
- (D) संपादन

5. लोक निवड सिद्धांत खालीलपैकी कशाने प्रभावीत होतो ?

- (A) सामाजिक सिद्धांत
- (B) राजकीय सिद्धांत
- (C) आर्थिक सिद्धांत
- (D) प्रशासकीय सिद्धांत

6. The most important means of coordination is :
- (A) Hierarchy
(B) Communication
(C) Planning
(D) Unity of command
7. Match List I with List II and select the correct answer from the answer code given below :

List I**(Leadership Style)**

- (a) Selling
(b) Telling
(c) Delegating
(d) Participating

List II**(Maturity Level)**

- (1) M₁
(2) M₂
(3) M₃
(4) M₄

Answer Code :

a b c d

- (A) 1 3 2 4
(B) 2 1 4 3
(C) 3 4 1 2
(D) 4 2 3 1

6. समन्वयाचे सर्वात महत्वाचे माध्यम म्हणजे :
- (A) पदसोपान
(B) संसूचन
(C) नियोजन
(D) आज्ञेची एकता
7. सुची क्रमांक I मधील जोडी सुची क्रमांक II मधील योग्य पर्यायाशी जुळवून खालील उत्तरसंहितातून योग्य उत्तर निवडा :

सुची I**(नेतृत्व शैली)**

- (a) विक्रय
(b) उपदेशन
(c) प्रदत्तीकरण
(d) सहभागात्मक

सुची II**(प्रगल्भता पातळी)**

- (1) M₁
(2) M₂
(3) M₃
(4) M₄

उत्तर संहिता :

a b c d

- (A) 1 3 2 4
(B) 2 1 4 3
(C) 3 4 1 2
(D) 4 2 3 1

8. The concept of administrative and economic man is relevant in :
- (A) Leadership
(B) Supervision
(C) Decision Making
(D) Authority
9. Who described the period of late 60's as the "heydays of the comparative administrative movement ?"
- (A) Robert Dahl
(B) Ferrel Heady
(C) L.D. White
(D) Dwight Waldo
10. Which of the following pairs is *not* correctly matched ?
- (A) New Public Administration — Dwight Waldo
(B) Development Administration — Edward Weidner
(C) Comparative Public Administration — F.W. Riggs
(D) Administrative Development — Robert Dahl
8. प्रशासकीय आणि आर्थिक मानवाची संकल्पना खालीलपैकी कोणत्या घटकाशी प्रासंगिक आहे ?
- (A) नेतृत्व
(B) पर्यवेक्षण
(C) निर्णय निर्धारण
(D) अधिसत्ता
9. "1960 नंतरचा काळ हा तुलनात्मक प्रशासनाच्या चळवळीचा महत्वाचा काळ असेल" असे वर्णन कोणी केले ?
- (A) रॉबर्ट ढाल्ह
(B) फेरल हेडी
(C) एल.डी. व्हाईट
(D) ड्वाईट वाल्डो
10. खालीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे ?
- (A) नव लोकप्रशासन — ड्वाईट वाल्डो
(B) विकास प्रशासन — एडवर्ड विड्नर
(C) तुलनात्मक लोकप्रशासन — एफ.डब्ल्यू. रिग्ज
(D) प्रशासकीय विकास — रॉबर्ट ढाल्ह

11. In which country has the study of Comparative Public Administration gained more importance ?
- (A) England
(B) America
(C) India
(D) Nigeria
12. The office of the Parliamentary Commissioner in the U.K. was set up on the recommendation of :
- (A) Appleby Report
(B) Fulton Report
(C) Whyatt Report
(D) Haldane Report
13. The authority investigating maladministration in Britain is called :
- (A) Ombudsman
(B) Administrative Tribunal
(C) Parliamentary Commissioner
(D) Investigation Commissioner
14. Which institution is known as the "Fourth Branch" of the government in U.S. ?
- (A) Civil Society
(B) Press
(C) Independent Regulatory Commission
(D) Administrative Tribunal
11. कोणत्या देशात तौलनिक लोकप्रशासनाला अत्यधिक महत्व प्राप्त झाले ?
- (A) इंग्लंड
(B) अमेरिका
(C) भारत
(D) नायजेरिया
12. इंग्लंड येथील संसदीय आयुक्ताचे कार्यालय खालीलपैकी कोणत्या अहवालाच्या शिफारशीवर स्थापित करण्यात आले ?
- (A) ऑपलबी अहवाल
(B) फुलटण अहवाल
(C) व्हॉट अहवाल
(D) हॉलडेन अहवाल
13. ब्रिटनमधील कुप्रशासनाचे तपास कोणत्या अधिकाऱ्यांकडून केली जाते ?
- (A) आम्ब्यूडस्मन
(B) प्रशासकीय लवाद
(C) संसदीय आयुक्त
(D) अन्वेषक आयुक्त
14. अमेरिकेमध्ये खालीलपैकी कोणत्या संस्थेस चौथी शाखा म्हटले जाते ?
- (A) नागरी समाज
(B) वृत्तसंस्था
(C) स्वातंत्र्य नियमन आयोग
(D) प्रशासकीय लवाद

15. Match List I with List II and select the correct answer from the answer code given below :

List I

- (a) Mayor Council Plan
- (b) Council Manager Plan
- (c) Commission Plan
- (d) Special Districts

List II

- (1) Concentration of executive and legislative authority
- (2) Quasi-municipal organization
- (3) Popular form of city government
- (4) Legislative body of city government

Answer Code :

a b c d

- (A) 3 4 1 2
- (B) 1 2 3 4
- (C) 3 1 4 2
- (D) 4 3 2 1

15. सुची क्रमांक I मधील जोडी सुची क्रमांक II मधील योग्य पर्यायाशी जुळवून खालील उत्तरसंहितातून योग्य उत्तर निवडा :

सुची I

- (a) नगर अध्यक्ष परिषद
- (b) परिषद व्यवस्थापक योजना
- (c) आयोग योजना
- (d) विशेष जिल्हा

सुची II

- (1) कार्यकारी व कायदे अधिकार केंद्रीत करणे
- (2) अर्ध-नगरीय संघटन
- (3) नागरी प्रशासनाचे लोकप्रिय प्रकार
- (4) नागरी प्रशासनाची विधी शाखा

उत्तर संहिता :

a b c d

- (A) 3 4 1 2
- (B) 1 2 3 4
- (C) 3 1 4 2
- (D) 4 3 2 1

16. The term 'Social Development' was separated from 'Economic Development' in 1950's by :

- (A) The United Nations Report
- (B) American Society of Public Administration
- (C) Industrial Policy Resolution
- (D) Human Development Report

17. According to Riggs the difference between developed and developing countries is of :

- (A) Multifunctionalism
- (B) Integration
- (C) Fusion
- (D) Differentiation

18. Change in the third world administration is influenced by :

- (A) Political priorities
- (B) Technology transfer
- (C) Sequential need
- (D) Resource mobilization

Take the *ODD* out.

16. सामाजिक विकासाची संज्ञा आर्थिक विकासाच्या संज्ञेपासून 1950'शी मध्ये कोणत्या माध्यमातून वेगळे केले ?

- (A) संयुक्त राष्ट्र अहवाल
- (B) अमेरिकन सोसायटी ऑफ पब्लिक अॅडमिनीस्ट्रेशन
- (C) औद्योगिक धोरण ठराव
- (D) मानवी विकास अहवाल

17. रिग्जच्या मते विकसित व विकसनशिल राष्ट्रातील फरक :

- (A) बहूकार्यात्मकवाद
- (B) एकात्मता
- (C) एकीकरण
- (D) भेद

18. तिसऱ्या जगाच्या प्रशासनाचे परिवर्तन कशामुळे प्रभावित होते (चुकीचा पर्याय शोधा) :

- (A) राजकीय प्राधान्य
- (B) तंत्रज्ञानाचे स्थानांतरण करणे
- (C) अनुक्रमिक गरज
- (D) संसाधन जमवणे

19. The New-Deal Policy of the U.S. was a development policy because it :
- (A) emphasized capital intensive projects
- (B) rested on planned execution
- (C) was directive in nature
- (D) introduced change in the capitalist system
20. The main need of development administration is :
- (A) Adequate resource mobilization
- (B) Technology transfer
- (C) Limited external restriction
- (D) Strong morale of personnel
21. In development administration the emphasis is on :
- (A) Administrative improvement
- (B) Co-ordination of agencies
- (C) Dynamics of non-officials-officials
- (D) Review of progress
19. अमेरिकेचे नविन बेताचे धोरण हे विकासाचे धोरण होते. कारण ते धोरण :
- (A) भांडवली प्रकल्पावर भर देणारे होते
- (B) नियोजित अंमलबजावणीवर अवलंबित होते
- (C) मार्गदर्शक स्वरूपाचे होते
- (D) भांडवलशाही व्यवस्थेत परिवर्तन घडवून आणणारे होते
20. विकास प्रशासनाची प्रमुख गरज कोणती ?
- (A) पुरेशा संसाधनाची जोडणी करणे
- (B) तंत्रज्ञानाचे स्वाधित करणे
- (C) मर्यादित बाह्य निर्बंधन
- (D) सेवकांमध्ये प्रबळ नैतिकता
21. विकास प्रशासनाचे खालीलपैकी कोणत्या घटकावर भर असते ?
- (A) प्रशासकीय सुधारणा
- (B) अभिकरणाचा समन्वय
- (C) लोकप्रतिनिधी आणि अधिकार यांच्यातील गतिमान संबंध
- (D) प्रगतीचे पुनर्मुल्यांकन

22. No country can escape the restrictions of the WTO because of its being :
- (A) a world organisation
(B) integrated by globalisation
(C) influenced by dominant trading companies
(D) advantageous to developing trade
23. The legacy of central administration in India was rooted in :
- (A) Charter Act, 1833
(B) Pitts India Act, 1784
(C) Government of India Act, 1858
(D) Regulating Act, 1773
24. Domodar Valley Corporation is directly audited by :
- (A) Finance Ministry of India
(B) Comptroller and Auditor General of India (CAG)
(C) Prime Ministers Office (PMO)
(D) Reserve Bank of India (RBI)
22. जागतिक व्यापार संघटनेचे निर्बंधनापासून कोणतेच राष्ट्र टळू शकत नाही. याचे कारण ही संघटना :
- (A) एक जागतिक संघटना आहे
(B) जागतिकीकरणाशी एकात्मिक झाली आहे
(C) प्रमुख व्यापारी कंपन्यांनी प्रभावित झाली आहे
(D) व्यापारवृद्धीस फायदेशीर ठरते
23. भारतातील केंद्रीय प्रशासनाचे मुळ कोणत्या कायद्यात दिसून येतात ?
- (A) चार्टर कायदा, 1833
(B) पिट्स इंडिया कायदा, 1784
(C) भारतीय शासन कायदा, 1858
(D) रेग्युलेटिंग कायदा, 1773
24. दामोदर खोरे निगमाचे प्रत्यक्ष लेखापरीक्षण कोणाकडून केले जाते ?
- (A) भारताचे वित्तीय मंत्रालय
(B) भारताचे मुख्य लेखापाल
(C) पंतप्रधान कार्यालय
(D) भारताची रिझर्व बँक

25. Who of the following supported the company form of enterprises ?
- (A) A.D. Gorwala
(B) Krishna Menon
(C) Sarkariya
(D) Ashok Chanda
26. Which is the chief coordinating agency of the government of India ?
- (A) Cabinet Secretariat
(B) Parliamentary Secretariat
(C) Prime Ministers' Office (PMO)
(D) National Development Council
27. Which Article of the Indian Constitution is related with Minorities rights ?
- (A) 21
(B) 23
(C) 25
(D) 29
25. कंणीी स्वरूपाकी उद्योजकतेस कोणी पार्टीबा दिला ?
- (A) ए.डी. गोरवाला
(B) कृष्ण मेनन
(C) सरकारीया
(D) अशोक चंदा
26. भारतीय शासनाचे प्रमुख समन्वय करणारे अभिकरण कोणते ?
- (A) कैबिनेट सचिवालय
(B) संसदीय सचिवालय
(C) पंतप्रधानांचे कार्यालय
(D) राष्ट्रीय विकास परिषद
27. भारतीय राज्यघटनेतील कोणते कलम अल्पसंख्याकांच्या हक्काशी संबंधित आहे ?
- (A) 21
(B) 23
(C) 25
(D) 29

28. Match List I with List II and select the correct answer from the answer code given below :

List I

- (a) Lal Bahadur Shastri National Academy of Administration
- (b) Indian Institute of Public Administration
- (c) Administrative Staff College of India
- (d) Training Division of Government of India

List II

- (1) Management Oriented In-service Training in Public Administration
- (2) Inter-sectoral Interaction Programmes
- (3) Foundation Courses for top echelons of public services
- (4) Training Co-ordinator for Central Ministries and State Governments

Answer Code :

a b c d

- (A) 1 2 3 4
- (B) 2 3 4 1
- (C) 3 1 2 4
- (D) 4 3 2 1

28. सुची क्रमांक I मधील जोडी सुची क्रमांक II मधील योग्य पर्यायाशी जुळवून खालील उत्तरसंहितातून योग्य उत्तर निवडा :

सुची I

- (a) लाल बहादूरशास्त्री राष्ट्रीय प्रशासन संस्था
- (b) भारतीय लोकप्रशासन संस्था
- (c) भारतीय प्रशासकीय प्रशिक्षण महाविद्यालय
- (d) भारतीय प्रशासकीय प्रशिक्षण विभाग

सुची II

- (1) लोकप्रशासनातील व्यवस्थापनाभिमुख सेवाअंतर्गत प्रशिक्षण
- (2) अंतरशाखीय-आंतरक्रिया कार्यक्रम
- (3) सार्वजनिक सेवेतील वरिष्ठवर्गीय अधिकाऱ्यांचे मूलभूत अभ्यासक्रम
- (4) केंद्रीय मंत्रालय आणि राज्यशासनाच्या समन्वयकांचे प्रशिक्षण

उत्तर संहिता :

a b c d

- (A) 1 2 3 4
- (B) 2 3 4 1
- (C) 3 1 2 4
- (D) 4 3 2 1

29. Match List I with List II and select the correct answer from the answer code given below :

List I

- (a) Finance Commission
 (b) Comptroller and Auditor General
 (c) Commission for SC/ST
 (d) Central Administrative Tribunal

List II

- (1) Plural body
 (2) Created by Act of Parliament
 (3) Under Central Govt.
 (4) Common to Centre and States

Answer Code :

a b c d

- (A) 4 3 1 2
 (B) 4 3 2 1
 (C) 2 4 3 1
 (D) 1 2 3 4

29. सुची क्रमांक I मधील जोडी सुची क्रमांक II मधील योग्य पर्यायाशी जुळवून खालील उत्तरसंहितातून योग्य उत्तर निवडा :

सुची I

- (a) वित्त आयोग
 (b) नियंत्रक व महालेखा परीक्षक
 (c) अनुसूचित जाती जमातीचा आयोग
 (d) केंद्रीय प्रशासकीय लवाद

सुची II

- (1) बहूल संस्था
 (2) संसदीय कायद्यातून निर्मिती
 (3) केंद्रीय शासनाच्या आधिपत्यात
 (4) केंद्र आणि राज्यास समान

उत्तर संहिता :

a b c d

- (A) 4 3 1 2
 (B) 4 3 2 1
 (C) 2 4 3 1
 (D) 1 2 3 4

30. The Department of public enterprise was setup in :
- (A) 1985
(B) 1976
(C) 1973
(D) 1968
31. The judicial control over administrative acts has its roots in :
- (A) Parliamentary Procedures
(B) Parliamentary Practices
(C) The Rule of Law
(D) Government conveniences
32. Assertion (A) and Reason (R)
Answer the following question by using the code given below :
- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
(C) (A) is true but (R) is false
(D) (A) is false but (R) is true
- Assertion (A) :**
Max Weber tried to make administration efficient by research on bureaucracy.
- Reason (R) :**
Operation research makes civil servant efficient.
30. सार्वजनिक उद्योगाच्या विभागाची स्थापना कोणत्या साली झाली ?
- (A) 1985
(B) 1976
(C) 1973
(D) 1968
31. प्रशासकीय कायद्यावरील न्यायालयीन नियंत्रणाचा स्रोताची खालीलपैकी कोणत्या प्रक्रियेतून पासून सुरवात होते ?
- (A) संसदीय कार्यपद्धती
(B) संसदीय कृती
(C) कायद्याचे अधिराज्य
(D) शासकीय सोयीसुविधा
32. विधान (A) व कारण (R)
खालील संहितेचा वापर करून खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा :
- (A) दोन्ही (A) व (R) बरोबर आहे व (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
(B) दोन्ही (A) व (R) बरोबर आहे परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
(C) (A) हे बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
(D) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- विधान (A) :**
मॅक्स वेबर यांनी नोकरशाही संशोधनाच्या माध्यमातून प्रशासन कार्यक्षम करण्याचा प्रयत्न केला.
- कारण (R) :**
कृतीशील संशोधन नागरी सेवकांना कार्यक्षम बनवते.

33. Participative planning in India suffers from :
- (A) Adequate flow of information
(B) Verified local data
(C) Capabilities of people
(D) Supportive administration
34. State Finance Commission make recommendations to :
- (A) Cabinet
(B) Chief Secretary
(C) Governor
(D) State Legislature
35. Usefulness of a Hypothesis depends upon :
- (A) Sharp observation
(B) Creative Thinking
(C) Ethnocentrism
(D) Non-associationality
33. भारतातील सहभागात्मक नियोजन कशापासून उपेक्षित आहे ?
- (A) पुरेशा माहितीचा प्रवाह
(B) पडताळणी केलेली स्थानिक माहिती
(C) लोकांची क्षमता
(D) पाठिंबात्मक प्रशासन
34. राज्य वित्त आयोग कोणास शिफारशी करते ?
- (A) कॅबिनेट
(B) मुख्य सचिव
(C) राज्यपाल
(D) राज्य विधीमंडळ
35. गृहितकांची उपयोगिता खालीलपैकी कशावर अवलंबून असते ?
- (A) तिक्षण निरिक्षण
(B) चिंतन
(C) मानवजातीकेंद्रित
(D) गैर-संघटनात्मक

36. Research design starts with :

- (A) Review of literature
- (B) Statement of a problem
- (C) Objectives of the study
- (D) Framing Hypothesis

37. What is *not* formulated in a form of question ?

- (A) Objectives
- (B) Hypothesis
- (C) Research design
- (D) Conclusion

38. The principal model of provision and management of social welfare in India is :

- (A) Residual model
- (B) Famillial model
- (C) Mixed model
- (D) Liberal model

36. संशोधन आराखड्याची सुरवात खालीलपैकी कशा सोबत होते ?

- (A) साहित्याचा आढावा
- (B) समस्या विधान
- (C) अध्ययनाची उद्दिष्ट्ये
- (D) गृहितकांची बांधणी

37. खालीलपैकी कोणत्या घटकांची प्रश्नाच्या स्वरूपात बांधणी केली जात नाही ?

- (A) उद्दिष्ट्ये
- (B) गृहितके
- (C) संशोधन आराखडा
- (D) निष्कर्ष

38. भारतातील समाजकल्याणाचा उपबंध आणि प्रबन्धाचा प्रमुख प्रारूप आहे.

- (A) शेषात्मक प्रारूप
- (B) कुटुंबमय प्रारूप
- (C) मिश्र प्रारूप
- (D) उदारमय प्रारूप

39. In India the position of the Cabinet Secretariat has weakened because of :
- (A) Decentralised Decision making
(B) Hiring of External Specialised Agencies
(C) Rise of PMO
(D) New Managerialism
40. Ministry of Social Justice and Empowerment primarily provides :
- (A) Financial Assistance
(B) Grants in Aid
(C) Training in Social Welfare
(D) Administrative Infrastructure
41. The largest public sector in India is :
- (A) Coal
(B) Power
(C) Railways
(D) Telecommunication
39. भारतामध्ये कॅबिनेट सचिवालयाचा दुर्बल होण्याचे कारण :
- (A) विकेंद्रिकृत निर्णय निर्मिती
(B) बाह्य विशेष अभिकरण भाडे तत्वावर घेणे
(C) पी.एम.ओ. चा उदय
(D) नव व्यवस्थापकवाद
40. सामाजिक न्याय आणि सक्षमीकरण मंत्रालय प्राथमिकतेने काय पुरवते ?
- (A) वित्तीय सहाय्य
(B) अनुदान सहाय्य
(C) सामाजिक कल्याणाचे प्रशिक्षण
(D) प्रशासकीय अंतर्सुविधा
41. भारतातील सर्वात मोठे सार्वजनिक क्षेत्र कोणते ?
- (A) कोळसा
(B) उर्जा
(C) रेल्वे
(D) दूरसंचार

42. The financial accountability of Public Enterprises is in matters of :

- (1) Self-financing
- (2) Capital Expansion Plans
- (3) Delegation of Powers
- (4) Internal Audit

Select the *correct* answer from the codes given below :

- (A) 1, 2 and 4
- (B) 2, 3 and 4
- (C) 1, 2 and 3
- (D) 1, 2, 3 and 4

43. Immediate advantage of Privatisation is :

- (A) More Productivity
- (B) Optimal Resource Use
- (C) Bureaucratic Decontrol
- (D) Rapid Industrialisation

42. सार्वजनिक उद्योजकतेचे वित्तीय उत्तरदायीत्व कोणत्या विषयाशी संबंधित आहे ?

- (1) स्वयं वित्त पुरवठा
- (2) भांडवल विस्तार योजना
- (3) अधिकाराचे प्रदत्तीकरण
- (4) अंतर्गत लेखापरीक्षण

खालील संकेतांमधून योग्य उत्तर निवडा :

- (A) 1, 2 आणि 4
- (B) 2, 3 आणि 4
- (C) 1, 2 आणि 3
- (D) 1, 2, 3 आणि 4

43. खाजगीकरणाचा त्वरित फायदा खालीलपैकी कोणता आहे ?

- (A) अधिक उत्पादकता
- (B) जर अधिकतम पारीस्थितिसापेक्ष संसाधन उपयोग
- (C) नोकरशाही निर्णयंत्रण
- (D) शीघ्र औद्योगिकरण

44. The National Commission for Women was set up as a statutory body in :

- (A) January 1990
- (B) January 1991
- (C) January 1992
- (D) January 1993

45. Balwant Rai Mehta Committee, was a committee on :

- (A) Democratic decentralization
- (B) Panchayat Raj Institution
- (C) Rural development
- (D) Community development programme

44. राष्ट्रीय महिला आयोगाची वैधानिक संघटना म्हणून कोणत्या साली स्थापना झाली ?

- (A) जानेवारी 1990
- (B) जानेवारी 1991
- (C) जानेवारी 1992
- (D) जानेवारी 1993

45. बलवंतराय मेहता समिती खालीलपैकी कोणत्या समितीशी संबंधित होती ?

- (A) लोकशाही विकेंद्रिकरण
- (B) पंचायत राज संस्था
- (C) ग्रामीण विकास
- (D) सामुदायिक विकास कार्यक्रम

46. Participation of political parties in local elections in India was recommended by :

- (A) Asoka Mehta Committee
- (B) Balwant Rai Mehta Committee
- (C) Singhavi Committee
- (D) G.V.K. Rao Committee

47. Social Audit is conducted by :

- (A) Social Workers
- (B) Registrar of Cooperatives
- (C) Standing Committee of Zila Parishad
- (D) Stakeholders in open

46. स्थानिक निवडणुकीतील राजकीय पक्षांच्या सहभागाची शिफारस खालीलपैकी कोणत्या समितीने केली ?

- (A) अशोक मेहता समिती
- (B) बलवंतराय मेहता समिती
- (C) सिंघवी समिती
- (D) जी.व्ही.के. राव समिती

47. सामाजिक लेखापरिक्षणाचे संचालन कोण करतात ?

- (A) सामाजिक कार्यकर्ते
- (B) सहकारातील सचिव
- (C) जिल्हा परिषदेची स्थायी समिती
- (D) लाभार्थीकडून मुक्तपद्धतीने

48. The first state in India which gave fifty percent reservation to women in Panchayati Raj is :
- (A) Maharashtra
(B) Rajasthan
(C) Bihar
(D) Madhya Pradesh
49. Panchayat Extension to the Scheduled Area Act, 1996 (PESA 1996) focuses on the development of :
- (A) Scheduled Castes
(B) Scheduled Tribes
(C) Other Backward Classes
(D) Below Poverty Line
50. Corruption can be effectively checked through :
- (A) Auditor General
(B) Public Awareness
(C) Local Fund Audit Department
(D) Social Audit Department
48. भारतातील कोणत्या राज्यात पंचायत राज व्यवस्थेत महिलांसाठी 50 टक्के आरक्षणाची तरतूद करण्यात आली ?
- (A) महाराष्ट्र
(B) राजस्थान
(C) बिहार
(D) मध्य प्रदेश
49. पंचायत विस्ताराचा अनुसूचित क्षेत्र कायदा (1996) खालीलपैकी कोणत्या घटकाच्या विकासावर भर देते ?
- (A) अनुसूचित जाती
(B) अनुसूचित जनजाती
(C) इतर मागास वर्ग
(D) दारिद्र्य रेषे खालील
50. भ्रष्टाचार प्रभावीपणे रोखण्याचे माध्यम कोणते ?
- (A) प्रमुख लेखापाल
(B) सार्वजनिक जाणीवेची निर्मिती
(C) स्थानिक निधी लेखापरीक्षण विभाग
(D) सामाजिक लेखापरीक्षण विभाग

AUG - 21211/II

ROUGH WORK

AUG - 21211/II

ROUGH WORK